

ทุเรียนเป็นที่นิยมขนาดไหนในตลาดจีน ทำไมชาวจีนจึงหลงรักทุเรียน

รู้หรือไม่ว่า? จีนเป็นตลาดบริโภคทุเรียนที่ใหญ่เป็นอันดับ 1 ของโลก จากสถิติขององค์การการค้าโลก (WTO) ปี 2565 จีนคือประเทศผู้นำเข้าและบริโภคทุเรียนมากที่สุดในโลก โดยปริมาณทุเรียนที่จีนนำเข้าคิดเป็นร้อยละ 82 ของความต้องการทุเรียนที่มีอยู่ทั่วโลก มูลค่าการนำเข้าทุเรียนของจีนขึ้นแท่นอันดับหนึ่งแซงหน้าเซอร์รี่มาตั้งแต่ปี 2561 จนถึงปัจจุบัน

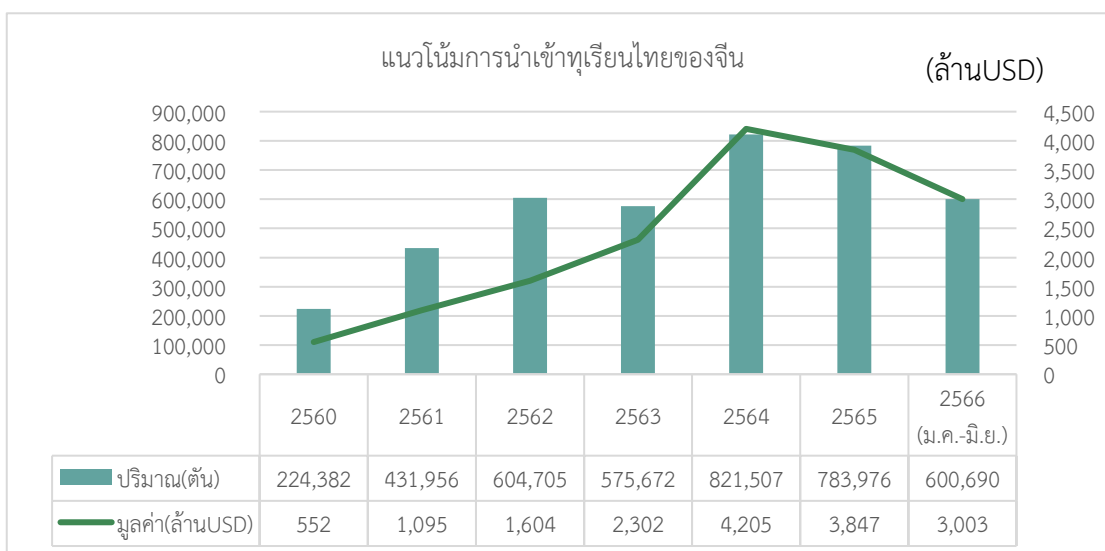
ชาวจีนรู้จักทุเรียนในฐานะผลไม้นำเข้าระดับพรีเมียมที่มีชื่อเสียงมาอย่างยาวนาน ชื่อเสียงอันโด่งดังนี้ กระตุ้นให้ผู้คนอยากลองชิมทุเรียนดูสักครั้งในชีวิต แม้ว่ากลิ่นที่เป็นความประทับใจแรกจะให้ความรู้สึที่ต่างกันไป บางคนว่าเหม็น บางคนก็ว่าหอม แต่เมื่อได้ลิ้มลองต่างก็พบว่าทุเรียนมีรสชาติที่ซับซ้อน หอม หวานมัน ครีมนี้ออกมกล่อม เนื้อสัมผัสนุ่มละเอียดยืด ละมุนลิ้น ใครได้ลองชิมต้องติดใจ นอกจากนี้ ทุเรียนยังเป็นผลไม้ที่ให้พลังงานสูง เป็นแหล่งของคาร์โบไฮเดรต โปรตีน และไขมันอย่างดี หากกินครั้งละ 2-3 พู จะทำให้ร่างกายได้รับพลังงานเทียบเท่ากับอาหาร 1 มื้อ ด้วยรสชาติที่มีเอกลักษณ์โดดเด่นพร้อมทั้งคุณค่าทางโภชนาการที่สูง จึงปฏิเสธไม่ได้เลยว่าทุเรียนนั้นมีแรงดึงดูดที่จะทำให้อุคนต่างหลงใหล โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับชาวจีน

ทุเรียนไทย

ช่วงทศวรรษที่ผ่านมาไทยครองแชมป์ “ผู้ส่งออกทุเรียนอันดับ 1 ของโลก” โดยเฉพาะในตลาดผู้บริโภคหลักของโลกอย่างจีน จากข้อมูลสถิติของศุลกากรจีนในช่วงเวลา 6 ปีที่ผ่านมา (ปี 2560 - 2565) จีนมีแนวโน้มนำเข้าทุเรียนจากประเทศไทยเพิ่มมากขึ้น แม้ว่าในช่วงปี 2563 จะมีการนำเข้าลดลงเนื่องจากสถานการณ์โควิด แต่ในปีถัดมา (2564) ปริมาณการนำเข้าทุเรียนไทยก็พุ่งสูงขึ้นถึง 821,507 ตัน มีมูลค่า 4,205 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ซึ่งเป็นปริมาณนำเข้าที่สูงที่สุดในรอบ 6 ปีที่ผ่านมา อย่างไรก็ตาม เมื่อมองย้อนไปในปี 2560 จีนนำเข้าทุเรียนไทยเพียง 224,381 ตัน แต่ในปี 2565 จีนมีการนำเข้าทุเรียนไทยมากถึง 783,976 ตัน โดยมีมูลค่า 3,847 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ล่าสุดในปี 2566 (มกราคม-มิถุนายน) จีนนำเข้าทุเรียนไทยปริมาณ 600,690 ตัน มูลค่า 3,003 ล้านดอลลาร์สหรัฐ และในปีนี้นี้จีนนำเข้าทุเรียนเวียดนามปริมาณสูงถึง 185,980 มูลค่า 823 ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยปริมาณนำเข้าทุเรียนไทยครั้งแรกของปี 2566 เพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปี 2565 ร้อยละ 20

ที่มา: สำนักงานศุลกากรจีน ** ข้อมูลปี 2566 เดือนมกราคม-มิถุนายน

แม้ในอดีตไทยอาจจะเคยเป็นประเทศเดียวที่จีนอนุญาตให้นำเข้าทุเรียนสด แต่จากข้อมูลล่าสุดของศุลกากรจีน ปัจจุบันมี 3 ประเทศที่ได้รับอนุญาตส่งออกทุเรียนสดไปยังจีน ได้แก่ ไทย เวียดนาม และฟิลิปปินส์ โดยเวียดนามเป็นประเทศที่ส่งออกทุเรียนสดไปยังจีนมากเป็นอันดับ 2 รองจากไทย ในปี 2565 จีนมีการนำเข้าทุเรียนเวียดนามจำนวน 40,879 ตัน เมื่อเทียบกับไทยแล้วยังถือว่าน้อยมาก แต่ข้อได้เปรียบของทุเรียนเวียดนามในตลาดจีน คือ มีต้นทุนการขนส่งต่ำกว่าไทย ส่วนทุเรียนฟิลิปปินส์เพิ่งได้รับอนุญาตส่งออกทุเรียนสดไปจีนได้แต่ยังมีปริมาณผลผลิตเข้าตลาดจีนไม่มากนัก ส่วนมาเลเซียยังไม่ได้รับการอนุญาตให้ส่งออกทุเรียนสดไปประเทศจีนแต่มีการส่งออกทุเรียนแช่แข็งไปจีนจนเป็นที่ยอมรับ

ทุเรียนเป็นผลไม้เมืองร้อน แต่จีนเป็นประเทศที่ผลิตผลไม้เมืองหนาวไม่สามารถปลูกทุเรียนเองได้ จึงต้องอาศัยการนำเข้าทุเรียนจากต่างประเทศเป็นหลัก แต่เมื่อปี 2561 จีนได้พยายามทดลองปลูกทุเรียนในมณฑลไห่หนาน (ไหหลำ) ทางตอนใต้ของจีน และปัจจุบันก็ประสบความสำเร็จจนมีผลผลิตเป็นที่เรียบร้อยแล้ว โดยช่วงปลายเดือนมิถุนายนนี้ทุเรียนไห่หนานเริ่มสุกและทยอยออกสู่ตลาด ข้อดีของทุเรียนไห่หนาน คือ เป็นทุเรียนที่สุกบนต้นตามธรรมชาติ แต่รสชาติและคุณภาพยังคงต้องพัฒนาต่อไป แม้ปัจจุบันจีนจะยังคงนำเข้าทุเรียนจากไทยเป็นหลัก แต่ในอนาคตจีนจะเริ่มนำเข้าทุเรียนจากประเทศอื่นๆ มากขึ้น รวมถึงทุเรียนไห่หนานที่เริ่มเข้ามามีส่วนแบ่งในตลาดจีน ส่งผลให้ทุเรียนไทยเจอกับความท้าทายครั้งสำคัญที่อาจทำให้ไม่สามารถครองใจชาวจีนได้อย่างเต็มที่ดังเช่นที่ผ่านมา

ทุเรียนไห่หนาน

ภาพรวมราคาทุเรียนในตลาดจีนในครึ่งแรกของปี 2566 (มกราคม-มิถุนายน) มีแนวโน้มดีขึ้น ในช่วงปลายปี 2565 - ต้นปี 2566 มีการคาดการณ์ว่าราคาทุเรียนจะลดต่ำลง เนื่องจากเมื่อเดือนตุลาคม 2565 เวียดนามได้รับอนุญาตให้ส่งออกทุเรียนสดมายังประเทศจีนอย่างเป็นทางการ ซึ่งในช่วงที่ทุเรียนไทยเข้าสู่ช่วงปลายฤดูกาล ตลาดมีสินค้าน้อยและทุเรียนจากเวียดนามจะเข้ามาทดแทนทุเรียนไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงเดือนกันยายน - เดือนกุมภาพันธ์ในปีถัดมา แต่เดือนมกราคมปี 2566 เศรษฐกิจจีนฟื้นตัวดีขึ้น ผู้บริโภคมีกำลังซื้อมากขึ้น ส่งผลให้ปีนี้ราคาทุเรียนเพิ่มขึ้นร้อยละ 19.8 เมื่อเทียบกับปีที่แล้ว ต่างจากที่หลายคนคาดการณ์ไว้

ในช่วงเดือนมกราคม - เดือนเมษายน 2566 ด่านต่างๆ ในจีนเปิดอย่างเต็มรูปแบบ ทำให้ผลไม้ที่นำเข้ามายังจีนผ่านขั้นตอนพิธีการศุลกากรได้ง่ายขึ้น ผนวกกับประเทศผู้ส่งออกทุเรียนยังจีนเพิ่มมากขึ้น ส่งผลให้ราคาทุเรียนมีเสถียรภาพมากขึ้น มีความผันผวนเพียงเล็กน้อยโดยราคาเปลี่ยนแปลงไม่เกินร้อยละ 5 เมื่อเทียบกับปีที่แล้ว แนวโน้มราคาทุเรียนในปีดีขึ้นเมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา โดยในเดือนพฤษภาคมปีนี้ราคาทุเรียนเพิ่มสูงขึ้นร้อยละ 35.28 และเดือนมิถุนายนปีนี้ราคาเพิ่มสูงขึ้นร้อยละ 42.45

ตั้งแต่เดือนพฤษภาคมที่ผ่านมา ทุเรียนเริ่มเป็นที่สนใจในประเทศจีนจนเกิดคำพูดยอดฮิตเกี่ยวกับทุเรียนบนโลกออนไลน์ว่า “ทุเรียนกตัญญู” หมายถึง “ทุเรียนที่มีเนื้อเยอะเต็มพู” โดยเกิดขึ้นจากการที่ชาวจีนซื้อทุเรียนจากซูเปอร์มาร์เก็ตและออกแล้วพบว่าเนื้อเยอะคั้นคั้นเงินที่เสียไป และอีกคำพูดยอดฮิตในปีนี้เป็นคือ “ทุเรียนเสรี” หมายถึง “ทุเรียนที่มีราคาจับต้องได้” โดยคำพูดนี้เกิดขึ้นจากผลกระทบของการขายทุเรียนผ่านช่องทางออนไลน์ในจีน ซึ่งการไลฟ์สดขายทุเรียนทำให้ปริมาณการค้าทุเรียนเพิ่มสูงขึ้นและทำให้ทุเรียนเข้าถึงผู้คนได้อย่างทั่วถึงมากยิ่งขึ้น ซึ่งส่งผลถึงราคาทุเรียนโดยรวมในตลาด และกระแสต่างๆ เกี่ยวกับทุเรียนบนโลกออนไลน์ทำให้ทุเรียนกลายเป็นผลไม้ยอดนิยมในช่วงหน้าร้อนของจีน

สาเหตุสำคัญที่ทำให้ภาพรวมราคาทุเรียนในช่วงครึ่งแรกของปี 2566 เพิ่มสูงขึ้น มาจาก 1.) ผู้บริโภคมีกำลังซื้อมากขึ้นเมื่อเทียบกับปีที่แล้ว 2.) การจำหน่ายทุเรียนผ่านช่องทางออนไลน์ช่วยกระตุ้นให้ปริมาณการค้าทุเรียนเพิ่มสูงขึ้น 3.) ทุเรียนภาคใต้ไทยยังไม่ได้เข้าสู่ช่วงสูงสุดของฤดูเก็บเกี่ยว ปริมาณความต้องการทุเรียนของตลาดมีสูงกว่าปริมาณผลผลิต สาเหตุเหล่านี้ส่งผลให้ภาพรวมราคาทุเรียนสูงขึ้นกว่าปีที่แล้ว

หลายคนอาจจะยังไม่รู้ว่าชาวจีนมีวิธิตานทุเรียนที่หลากหลาย ชาวจีนเป็นนักคิดและนักสร้างสรรค์ ในหลายๆ ด้าน ทุเรียนเป็นผลไม้ที่ชาวจีนชื่นชอบก็ถูกนำมาสร้างสรรค์ด้วยเช่นกัน เมนูที่ค่อนข้างได้รับความนิยม เช่น ไอศกรีมเนื้อทุเรียน เนื้อทุเรียนย่าง พุดดิ้งเนื้อทุเรียน เนื้อทุเรียนชุบมะพร้าวทอดกรอบ พายไส้เนื้อทุเรียน เป็นต้น นอกจากนี้ชาวจีนยังเชื่อว่าเปลือกทุเรียนมีคุณค่าทางโภชนาการสูงจึงนำมาใช้ทำอาหารด้วย เช่น ซุปไก่ โดยจะใช้เปลือกทุเรียนมาต้มเป็นน้ำซุป จากนั้นใส่เนื้อทุเรียน เนื้อไก่ และเครื่องเทศต่างๆ ลงไป ซุปซี่โครงหมู ทุเรียน โดยจะหั่นเปลือกทุเรียนเป็นชิ้นเล็กๆ ลงไปต้มในน้ำซุป ข้าวหมกกลิ่นทุเรียน ซึ่งเมนูนี้จะเอาน้ำซุที่ได้จากการต้มเปลือกด้านในของทุเรียนที่มีสีขาวและเนื้อมาใช้ทำข้าวหมก

พายไส้เนื้อทุเรียน

พุดดิ้งเนื้อทุเรียน

ซุปไก่ทุเรียน

ทุเรียนย่าง

ขยายตลาดทุเรียนในจีนด้วยการสร้างแบรนด์ จีนเป็นประเทศที่มีประชากรมากเป็นอันดับต้นของโลก ผนวกกับเศรษฐกิจภายในประเทศที่แข็งแกร่ง ตลาดผู้บริโภคจีนจึงมีขนาดใหญ่และมีกำลังซื้อสูง ตลาดทุเรียนในจีนจึงยังสามารถเติบโตขึ้นได้อีกมาก โดยปัจจุบันชาวจีนค่อนข้างให้ความสำคัญกับเรื่องสุขภาพเป็นสำคัญ การเลือกซื้ออาหารจะคำนึงถึงคุณภาพเป็นหลัก ทุเรียนไทยนั้นมีข้อได้เปรียบในเรื่องคุณภาพ แม้จะมีราคาสูงกว่าทุเรียนเวียดนาม แต่ก็มีผู้ที่ยอมจ่ายเพื่อทานผลไม้ที่คุณภาพดีกว่า ดังนั้น การรักษาคุณภาพทุเรียนไทยให้คงที่และมีมาตรฐานอยู่เสมอเป็นสิ่งจำเป็นในการครองอันดับหนึ่งในการส่งออกทุเรียนไปจีนอย่างยั่งยืน

แต่นอกจากคุณภาพทุเรียนแล้ว การทำการตลาดในจีนก็มีความสำคัญไม่แพ้กัน ประเทศไทยอาจให้ความสำคัญกับปริมาณการส่งออกและคุณภาพเป็นหลัก แต่การสร้างแบรนด์เป็นสิ่งที่ขาดไม่ได้หากต้องการพัฒนาต่อยอดขึ้นไปอีกขั้น การมีแบรนด์ทุเรียนเป็นของตนเองจะช่วยเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้า และสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้บริโภค ผู้บริโภคจำนวนมากมักตัดสินใจซื้อสินค้าจากการดูแบรนด์เป็นหลัก หากการสร้างแบรนด์ประสบความสำเร็จ จะมีผู้บริโภคที่ภักดีต่อแบรนด์ มีการกลับมาซื้อซ้ำและแนะนำต่อ ปัจจุบันผู้ประกอบการจีนหลายรายเริ่มทำแบรนด์ทุเรียนไทยเป็นของตนเอง ซึ่งหลายแบรนด์ประสบความสำเร็จและมียอดขายมากขึ้น หากทุเรียนไทยในตลาดจีนมีดีทั้งคุณภาพ ความปลอดภัย และมีการโปรโมตที่ตอบโจทย์ความต้องการของชาวจีนทุเรียนไทยย่อมมีอนาคตที่สดใสอย่างแน่นอน

ตัวอย่างแบรนด์ทุเรียนในจีน